

Visoki predstavnik poslao pismo Nikoli Grabovcu

Visoki predstavnik, Paddy Ashdown, danas je pisao zamijeniku Premijera i ministru finansija Federacije, Nikoli Grabovcu, odgovarajući na njegovo pismo od 10. juna.

Zahvaljujem Vam se na pismu od 10. juni.

Želio bih Vam čim prije odgovoriti jer smatram da je važno da objasnim što sam podrazumijevao pod ministarskom odgovornošću.

U onoj vrsti europske demokracije kojoj Bosna i Hercegovina teži, ministri imaju prema građanima svoje zemlje konačnu odgovornost za radnje koje njihova ministarstva poduzmu, kao i u slučaju da mjere izostanu. Kada su njihova ministarstva uključena u skandal većih razmjera, osobito ukoliko se radi o zlouporabi javnih sredstava, od njih se očekuje da podnesu ostavku. Podnošenje ostavke u tom slučaju ne tumači se kao priznanje krivnje. U stvari, često se na to gleda kao na hrabar i častan politički čin.

Kao što ste istaknuli, Bosna i Hercegovina još uvijek nije takva demokracija. Ali, ukoliko se od nje očekuje da postane, onda ona mora početi primjenjivati te iste standarde. To je proces. Nadam se da će se jednoga dana kultura ministarske odgovornosti primjenjivati na sve ministre i na sva ministarstva. Za to će, svakako, biti potrebno vrijeme.

Ali, dozvolite mi da Vam objasnim zašto smatram da bi ovaj proces trebao početi od ministara financija. Vi i Vaš kolega u Republici Srpskoj imate posebnu odgovornost. Vi ste čuvari novca građana, i imate potpunu odgovornost za proračun. Također ste i glavni sugovornici međunarodnih finansijskih institucija i donatora. Mogućnost Bosne i Hercegovine da traži pomoć ovisi o vašem kredibilitetu i reputaciji.

To se sada u ozboljnoj mjeri dovodi u sumnju. Nesporna činjenica je da je 1,7 milijuna KM javnih sredstava kroz prevaru prebačeno u privatne ruke, uz Vaše odobrenje. Reći da niste imali adekvatne informacije nije obrana. Vaša ispravna informiranost, kao osobe sa konačnom odgovornošću, bila je Vaša dužnost.

Ovo se ne tiče ličnosti, niti politike, nego se tiče standarda i principa. To se također ni na koji način ne odražava na Vaš rad u drugim oblastima. Ali po ovom pitanju ne može biti kompromisa. Zbog njihovih posebnih dužnosti, ministri financija trebaju biti primjer. I ne samo to: oni trebaju biti odlučni saveznici u iskorjenjivanju svakog vida zlouporabe javnih sredstava, a ne jednostavno pasivni ili nezainteresirani posmatrači.

Vladavinu prava sam postavio kao svoj prvi prioritet. Ne možemo postići uspjeh u borbi protiv korupcije bez iskrenog sudjelovanja ministara financija u ulozi čuvara novca građana. Na zasijedanju u maju 2000. godine Vijeće za implementaciju mira je konkretno kazalo da je i dalje "duboko zabrinuto zbog ukorijenjene korupcije u BiH koja potkopava demokratsku upravu, odvlači javna sredstva i ometa razvoj tržišne ekonomije...Od svih javnih dužnosnika se očekuje da pruže aktivnu, bezrezervnu podršku (strategiji OHR-a za borbu protiv korupcije)".

U slučaju AM Špeda, sredstva koja su trebala završiti u školama, bolnicama, u vidu mirovina, ili za stambenu i izradnju novih cesta, nestala su na privatnim bankovnim računima. To su sredstva koja Bosna i Hercegovina sebi ne može priuštiti da ih izgubi.

Nadam se da se sa mnom slažete da građani ove zemlje imaju pravo da od nekoga očekuju da za to preuzme političku odgovornost."